

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 27	04.03.2020
Kaupunginhallitus	§ 99	23.03.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 33	11.05.2020

Salon kasvihuonekaasupäästöt 2008-2018 ja ennakkotieto 2019

1227/11.03.00.00/2013

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.03.2020 § 27

Valmistelija: ympäristöinsinööri Riitta Saari, riitta.saari@salo.fi 02 778 7803

Ilmaston lämpeneminen on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistä. Ilmaston lämpenemisen vaikutukset ovat nähtävissä jo nyt, ja tulevaisuudessa vaikutusten ennakoidaan voimistuvan entisestään. Muutokset ilmastossa vaikuttavat luonnon ekosysteemeihin, ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin sekä elinkeinoin. Taloudenaloihin, kuten metsä- ja maatalouteen, matkailuun ja rakentamiseen kohdistuvat vaikutukset ovat pääasiassa kielteisiä. Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen on myöhäistä, mutta sitä voidaan edelleen hillitä.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi maailmanlaajuisia kasvihuonekaasupäästöjä on alennettava merkittävästi. Vuonna 2015 Pariisissa solmitun ilmastopimuksen tavoitteena on rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alla kahteen asteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saadaan rajattua alle 1,5 asteeseen. Laillisesti sitovan Pariisin sopimuksen tavoitteisiin pääsemiseksi maat tekevät omat päästövähennyslupauksensa, joiden riittävyttä tarkastellaan viiden vuoden välein. EU on toiminut ilmastotyössä edelläkävijänä ja unioni on asettanut yhteisen, laillisesti sitovan tavoitteen vähentää päästöjä vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Euroopan komissio on myös laatinut strategian Pariisin sopimuksen mukaiseen hiilineutraaliuteen pääsemiseksi vuoteen 2050 mennessä. EU:n jäsenmaat jatkavat neuvotteluja strategian muuttamisesta sitovaksi tavoitteeksi.

Ilmastonmuutoksesta aiheutuu useita eri haasteita kaupungeille ja kaupunkien rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä on keskeinen. Ilmastonmuutoksen hillinnän lisäksi kaupungeilla on ratkaiseva rooli myös ilmastonmuutoksen sopeutumiseen tähtäävässä työssä. Väestö, taloudelliset toiminnot, rakennukset sekä infrastruktuuri ovat yhä suuremmalta osin keskittyneitä kuntakeskuksiin ja kaupunkeihin, mikä lisää osaltaan ilmastonmuutoksen vaikutusten aiheuttamia riskejä, kuten esimerkiksi hulevesitulvia.

Ns. HINKU-päästölaskenta nyt koko Suomen kunnista

Salon kaupunki on tilannut kymmenen viimeisen vuoden ajan CO2-raportin jossa päästövertailu on suoritettu CO2-raportin tilanneiden kuntien kesken. SYKE (Suomen ympäristökeskus) on nyt ensimmäistä kertaa luovuttanut kunnille Suomen kaikkien kuntien kasvihuonekaasupäästölaskennat vuoden 2017 tiedoilla; <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi>. SYKE käyttää

ns. HINKU-laskentatapaa, jossa on pieniä eroja CO2-raportin laskutapaan verrattuna. SYKE:n koko Suomen asukasta kohden laskettu vuoden **2017 päästökeskiarvo on 10,7 t CO2-ekv ja Salon päästöluku siinä on 8,2 t CO2-ekv/asukas**. CO2-raportin laskennalla Salon asukaskohtainen päästöluku vuodelle 2017 on 7,9 t CO2/asukas. Jatkossa siirtynemme käyttämään kaikille Suomen kunnille lasketun päästölaskennan ns. HINKU-laskentatapaa.

SYKE on laskenut Suomen kaikkien kuntien CO2-päästöjen pienentyneen keskimäärin vuosien 2005 ja 2017 välillä 20 % /asukas. Salon kohdalla päästöt ovat pienentyneet 17 %.

CO2-raportissa lasketut Salon kasvihuonekaasupäästöt

Kasvihuonekaasuraportissa on esitetty Salon päästöt vuosilta 2008-2018 sekä ennakkotieto vuodelta 2019. Mukana laskennassa ovat kuluttajien ja teollisuuden sähkönkulutus, sähkölämmitys, maalämpö, kaukolämmitys, erillislämmitys, tieliikenne, maatalous ja jätehuolto. CO2-raportti on kokonaisuudessaan luettavissa oheismateriaaleissa.

Salon kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2018 olivat yhteensä 432,8 kt CO2-ekv ilman teollisuutta. Näistä päästöistä 24,5 kt CO2-ekv aiheutui kuluttajien sähkönkulutuksesta ja 19,5 kt CO2-ekv sähkölämmityksestä. Maalämmön osuus lämmitysmuotojakaumasta ja päästöistä on pieni. Päästöistä 55,5 kt CO2-ekv aiheutui kaukolämmityksestä, 75,0 kt CO2-ekv erillislämmityksestä, 170,3 kt CO2-ekv tieliikenteestä, 77,7 CO2-ekv maataloudesta ja 9,1 kt CO2-ekv jätehuollosta. Teollisuuden sähkönkulutuksen päästöt olivat 14,8 kt CO2-ekv.

Salon päästöt asukasta kohti vuonna **2018 olivat 8,3 t CO2-ekv** ilman teollisuutta ja ennakkotietona vuodeksi 2019 asukasta kohden luku olisi 8,1 t CO2-ekv.

Salon päästöt kuluttajien sähkönkulutuksesta olivat vuonna 2018 0,5 t CO2-ekv/asukas, eli noin 20 % pienemmät kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Asukasta kohti laskettu sähkönkulutus on yleensä keskimääräistä suurempaa kunnissa, joissa on paljon loma-asukkaita, kunnissa, joissa on selvästi enemmän työpaikkoja kuin asukkaita, sekä kunnissa, joissa tarjotaan palveluja myös naapurikuntiin.

Salon asukasta kohti lasketut päästöt sähkölämmityksestä vuonna 2018 olivat 0,4 t, eli samaa suuruusluokkaa kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Sähkölämmityksen päästöihin vaikuttavat sähkölämmityksen osuus lämmitysmuotojakautumasta, sekä vuosittainen lämmitystarve. Maalämmön suosio kasvaa nopeasti, mutta sen osuus lämmitysmuotojakautumasta on vielä pieni.

Salon kaukolämmityksen päästöt asukasta kohti olivat vuonna 2018 1,1 t CO2-ekv, ja päästöt rakennusten erillislämmityksestä 1,4 t CO2-ekv. Päästöt kaukolämmityksestä olivat 50 % suuremmat ja päästöt erillislämmityksestä noin 50 % suuremmat kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin.

Salon päästöt tieliikenteestä vuonna 2018 olivat 3,3 t CO2-ekv/asukas, eli

noin 20 % suuremmat kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin.
Tieliikenteen päästöihin vaikuttavat CO2-raportin laskennassa sekä läpiajoliikenne että paikallinen liikenne.

Salon päästöt ilman teollisuutta kasvoivat 4 prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2018. Keskimäärin päästöt kasvoivat CO2-raportin kunnissa 3 prosenttia.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee asian tiedoksi ja toimittaa raportin kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle sekä kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 23.03.2020 § 99

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi ja toimittaa raportin kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 11.05.2020 § 33

Kaupunginhallitus toimittaa kaupunginvaltuustolle raportin Salon kasvihuonepäästöistä 2008-2018 sekä ennakkotiedon vuoden 2019 tilanteesta ja ehdottaa, että kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.